

A pénzügyi tranzakciós illeték legfontosabb szabályai 2016.

1. A törvény hatálya

A törvény hatálya a Magyarországon székhellyel vagy fiókteleppel rendelkező **pénzforgalmi szolgáltatóra, pénzváltási tevékenység végzésére jogosult hitelintézetre, valamint a pénzváltás közvetítésére jogosult kiemelt közvetítőre** terjed ki¹.

Pénzforgalmi szolgáltatónak minősül a hitelintézet, elektronikuspénz-kibocsátó intézmény, Posta Elszámoló Központot működtető intézmény, pénzforgalmi intézmény és a kincstár, amely pénzforgalmi szolgáltatási tevékenységet végez². A Magyar Nemzeti Bankra – habár pénzforgalmi szolgáltatónak minősül – nem terjed ki a törvény hatálya.

Pénzváltási tevékenységnek minősül a külföldi fizetőeszközök adásvétele a törvényes fizetési eszköz ellenében, valamint külföldi fizetési eszközök adásvétele külföldi fizetési eszközök ellenében³.

Kiemelt közvetítői tevékenységnek minősül a pénzügyi intézménnyel kötött megbízási szerződés alapján, a pénzügyi intézmény nevében, javára és kockázatára, pénzügyi szolgáltatás, kiegészítő pénzügyi szolgáltatás nyújtásának, szolgáltatásra irányuló szerződés megkötésének elősegítésére irányuló tevékenység, ideértve a pénzügyi intézmény nevében, javára és kockázatára történő kötelezettségvállalást vagy a szerződés megkötését is⁴.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a pénzügyi tranzakciós illeték a pénzforgalmi szolgáltatókat, meghatározott tevékenységet végző hitelintézeteket, illetve a kiemelt közvetítőket terheli, így az ügyletben akár jogosulti, akár kötelezetti oldalon résztvevő **magánszemélyeket, vállalkozókat, egyéb szervezeteket nem terheli adómegállapítási, bevallási, fizetési kötelezettség.**

2. A pénzügyi tranzakciós illeték tárgya, az illetékfizetési kötelezettség keletkezése

2.1. Illetékköteles műveletek

Illetékköteles a pénzforgalmi szolgáltató által az ügyféllel kötött keretszerződés alapján nyújtott pénzforgalmi szolgáltatás keretében végrehajtott fizetési műveletek közül:

- a) az átutalás,
- b) a beszedés,
- c) a fizető fél által a kedvezményezett útján kezdeményezett fizetés,
- d) a Posta Elszámoló Központot működtető intézmény útján kezdeményezett készpénzbefizetés,
- e) a készpénzkifizetés fizetési számláról, a készpénzkifizetés készpénz-helyettesítő útján (abban az esetben is, ha az nem a fizetési számla terhére történik),
- f) a készpénzátutalás,
- g) az okmányos meghitelezés (akkreditív),
- h) a készpénzfizetésre szóló csekk beváltása,
- i) a pénzváltási tevékenység végzésére jogosult hitelintézet, vagy a pénzváltás közvetítésre

¹ A pénzügyi tranzakciós illetékről szóló 2012. évi CXVI. törvény (Pti.) 1. § (1) bekezdés

² A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény 2. § 22. pont

³ A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 6. § (1) bekezdés 92. pont

⁴ Hpt. 6. § (1) bekezdés 90. pont a) alpont

jogosult kiemelt közvetítő útján kezdeményezett fizetőeszköz útján történő eladás,

- j) a kölcsöntörlesztés,
- k) a jutalék- és díjbevételek felszámítása,
- l) továbbá minden olyan, az előzőekben meghatározott fizetési műveletekkel egy tekintet alá eső olyan pénzforgalmi szolgáltatásnak minősülő fizetési művelet esetén, amelynek eredményeképpen a pénzforgalmi szolgáltató az általa a fizető fél részére vezetett fizetési számlán nyilvántartott követelést a fizetési megbízás szerinti összeggel csökkenti [a továbbiakban: egyéb fizetési művelet]⁵.

Illetékkötelesek továbbá a kincstári számlavezetés körében – a 2.2. pont b)-l) alpontjában foglalt kincstári műveletek kivételével – az alábbiak:

- a) a költségvetési szerv saját számlája és szervezeti egységei számlái között végrehajtott fizetési művelet,
- b) a költségvetési szerv, elkülönített állami pénzalap számlája és szervezeti egységei számlái között történő és egyéb támogatási keret átvezetés,
- c) az azonos cégjegyzékszámú nonprofit gazdasági társaság központja és telephelyei számlái között végrehajtott fizetési művelet,
- d) a fejezeti jogosultsággal rendelkező, valamint fejezetet irányító költségvetési szerv nem korlátozott rendeltetésű fejezeti és intézményi számlái között végrehajtott fizetési művelet⁶.

A pénzügyi tranzakciós illetékfizetési kötelezettséget nem befolyásolja az, hogy a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója a fizetési műveletet a fizető fél fizetési számlájának egyenlege vagy a részére biztosított hitelkeret terhére teljesíti⁷.

Az illetékfizetési kötelezettség mindegyik esetben a **fizetési művelet és a fizetési műveletnek nem minősülő ügylet teljesítésének napján** keletkezik⁸.

2.2. Illetékmentes műveletek

Nem keletkeztet pénzügyi tranzakciós illetékfizetési kötelezettséget:

- a) az ugyanazon pénzforgalmi szolgáltató által eltérő számlák között végrehajtott fizetési művelet, ha a fizető fél és a kedvezményezett személye megegyezik (például azonos bankon belül az átvezetés a folyószámláról a megtakarítási számlára) vagy ha a terhelendő és a jóváírandó számla tulajdonosainak köre legalább részben azonos (például azonos bankon belüli átvezetés a házastársak közös rendelkezése alatt álló számláról a feleség számlájára),⁹
- b) az ügyfélszámlán vagy a befektetési szolgáltatással kapcsolatban egyéb számlán végrehajtott fizetési művelet, ideértve a fizetési számla és az ügyfélszámla között végrehajtott fizetési műveletet abban az esetben,
 - ha a befektetési szolgáltatást a pénzforgalmi szolgáltató – az adózás rendjéről szóló törvény szerint meghatározott – kapcsolt vállalkozásának minősülő befektetési vállalkozás nyújtja,
 - vagy a pénzforgalmi szolgáltató és a befektetési szolgáltatást nyújtó fél ugyanazon, a Hpt. szerinti önkéntes intézményvédelmi alap tagja,feltéve mindkét esetben, hogy a fizető fél, valamint a kedvezményezett személye megegyezik,

⁵ Pti. 3. § (1)-(2) bekezdés

⁶ Pti. 3. § (5) bekezdés

⁷ Pti. 3. § (3) bekezdés

⁸ Pti. 4. §

⁹ A mentesség a 2.1. pont alatt, a kincstári számlavezetés körében illetékköteleseként felsorolt műveletekre nem vonatkozik.

- c) a fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszerekben történő teljesítés véglegességéről szóló törvény hatálya alá tartozó fizetési művelet,
- d) a csoportfinanszírozás, feltéve, hogy a csoport tagjainak a számláit ugyanazon pénzforgalmi szolgáltató vezeti [csoportfinanszírozás (ún. cash pool) alatt azt a pénzügyi műveletet kell érteni, amelyet az anyavállalat a leányvállalatokkal, illetve a leányvállalatok egymás között, a likviditás biztosítása érdekében közösen hajtanak végre],¹⁰
- e) a pénzforgalmi szolgáltató által más belföldi illetve külföldi pénzforgalmi szolgáltató, pénzügyi intézmény, befektetési vállalkozás, befektetési alapkezelő, központi szerződő fél, valamint befektetési alap részére vezetett fizetési számla terhére megvalósított fizetési művelet,
- f) a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak ellátási és a családtámogatás lebonyolítási számlái terhére a kincstár által megvalósított fizetési művelet (például a gyermekgondozási díj, a családtámogatások közül pedig a családi pótlék átutalása), továbbá *a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint az e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény* szerint járulékalapot képező kifizetésekkel kapcsolatos, kincstár által az Áht. 79. § (1) bekezdése alá tartozó körben végrehajtott fizetési művelet,
- g) a jóvá nem hagyott vagy jóváhagyott, de hibásan teljesített fizetési művelet, ideértve az eredeti állapot helyreállítására irányuló fizetési műveletet is,
- h) a korlátozott rendeltetésű fizetési számláról végrehajtott fizetési művelet,
- i) a kincstárban vezetett, európai uniós támogatásokkal és elszámolásokkal, továbbá nemzetközi szervezetekkel történő elszámolással kapcsolatos számlák terhére megvalósított fizetési művelet,
- j) az éves költségvetési törvényben foglaltak szerint mentesített központi kezelésű előirányzatokkal kapcsolatos fizetési művelet
- k) a kincstár által vezetett nemzetgazdasági számlák és az azokhoz kapcsolódóan nyitható alszámlákon megvalósuló fizetési művelet,
- l) a földgázellátásról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezett földgázpiacon és napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacon, valamint a villamos energiáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezett villamosenergia-piacon megkötött ügyletek pénzügyi elszámolása során végrehajtott fizetési művelet,
- m) az átutalás, ha a terhelendő vagy jóváírandó számla a Nemzeti Humanitárius Koordinációs Tanácsról szóló kormányrendelet szerint, veszélyhelyzet kezelése kapcsán, adománygyűjtés céljából létrehozott számla,
- n) a kincstár által, a köznevelési, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi humán szolgáltatások után nem állami intézmény fenntartójának biztosított hozzájárulás, a támogató szolgáltatás, a közösségi ellátások, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a szociális foglalkoztatás, az utcai szociális munka és a krízisközpontok támogatásának folyósítására vezetett lebonyolítási számlán megvalósuló fizetési művelet,
- o) a kincstár által az önkormányzatok forgótőke kezelésére, nettófinanszírozás lebonyolítására vezetett számlán megvalósuló fizetési művelet¹¹.

3. A pénzügyi tranzakciós illetékfizetésre kötelezettek köre, az illeték alapja, mértéke

Az illetékfizetésre kötelezettek körét, az illeték alapját és mértékét az egyes illetékköteles fizetési műveletek szerinti bontásban az alábbi **táblázat** tartalmazza.

¹⁰ Hpt. 6. § (1) bekezdés 11. pont

¹¹ Pti. 3. § (4) bekezdés

Illeték tárgya	Illetékfizetésre kötelezett	Illeték alapja	Illeték mértéke
átutalás, beszedés	a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója	az az összeg, amellyel a pénzforgalmi szolgáltató a fizető fél fizetési számláját – a fizető fél saját vagy a kedvezményezett megbízása alapján – megterheli	0,3%, de legfeljebb 6 ezer forint ¹²
kézpénzáttutalás	a kézpénzáttutalást teljesítő pénzforgalmi szolgáltató	az átutalási megbízásban szereplő pénzösszeg	0,3%, de legfeljebb 6 ezer forint ¹¹
okmányos meghitelezés (akkreditív)	a nyitó pénzforgalmi szolgáltató	az az összeg, amellyel a pénzforgalmi szolgáltató a fizető fél fizetési számláját – a fizető fél saját vagy a kedvezményezett megbízása alapján – megterheli	0,3%, de legfeljebb 6 ezer forint ¹¹
kézpénzfizetésre szóló csekk beváltása	a kibocsátó számlatulajdonos pénzforgalmi szolgáltatója	az az összeg, amellyel a pénzforgalmi szolgáltató a fizető fél fizetési számláját – a fizető fél saját vagy a kedvezményezett megbízása alapján – megterheli	0,3%, de legfeljebb 6 ezer forint
egyéb fizetési művelet	a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója	az az összeg, amellyel a pénzforgalmi szolgáltató a fizető fél fizetési számláját – a fizető fél saját vagy a kedvezményezett megbízása alapján – megterheli	0,3%, de legfeljebb 6 ezer forint ¹¹
kölcsöntörlesztés esetén	a fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltató	az az összeg, amellyel a pénzforgalmi szolgáltató az ügyfél fizetési számláját megterheli	0,3%, de legfeljebb 6 ezer forint
jutalék- és díjbevételek esetén	a jutalék- és díj felszámítására jogosult pénzforgalmi szolgáltató	az az összeg, amellyel a pénzforgalmi szolgáltató a fizető fél fizetési számláját megterheli, illetve amelyet a kézpénzhelyettesítő fizetési eszköze tekintettel felszámít	0,3%, de legfeljebb 6 ezer forint
pénzváltási tevékenység esetén	a fizetőeszköz útján történő eladást kezdeményező pénzváltási tevékenység végzésére jogosult hitelintézet, vagy a pénzváltás közvetítésére jogosult kiemelt közvetítő	az eladott fizető eszköz összege	0,3%, de legfeljebb 6 ezer forint
a Posta Elszámoló Központot működtető intézmény útján kezdeményezett kézpénzbefizetés esetén	a Posta Elszámoló Központot működtető intézmény	a kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatójának átutalt, ennek hiányában a kedvezményezett részére átutalt összeg	0,3%

¹² Ha a tranzakciós illetékfizetésre kötelezett a kincstár, úgy az illeték mértéke ugyanúgy 0,3 %, de a 6 ezer forintos maximális mérték nem vonatkozik ezen ügyletekre, kivéve az állampapír forgalmazásával kapcsolatos fizetési műveleteket. Ha ugyanis az állampapír forgalmazásával kapcsolatos fizetési műveletek tekintetében a kincstár az illetékfizetésre kötelezett, úgy az illeték mértéke tekintetében érvényesül a műveletenként legfeljebb 6 ezer forintos limit.

készpénzkifizetés fizetési számláról, illetve készpénz-helyettesítő fizetési eszköz útján (ideértve azt is, ha a készpénzkifizetés a hitelkeret terhére történik)	a pénzforgalmi szolgáltató, hitelkeret terhére történő készpénzkifizetés esetén az a pénzforgalmi szolgáltató, amely a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz fedezetül szolgáló hitelkeretet rendelkezésre tartja	a kifizetett összeg	0,6 %
a fizető fél által a kedvezményezett útján kezdeményezett fizetés	a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója	a fizető fél ugyanazon készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel ¹³ lebonyolított előző naptári évi fizetési műveletei	800 forint, az érintés nélküli fizetési funkcióval rendelkező készpénz-helyettesítő fizetési eszköz ezen funkciójának használatával végrehajtott műveletet is tartalmazó illetékalap esetén pedig 500 forint

Abban az esetben, ha **külföldi pénznemre** szóló fizetési megbízásról, kölcsöntörlesztésről, jutalék- és díjbevételek felszámításáról vagy pénzváltási tevékenységről van szó, a táblázatban az „Illeték alapja” elnevezésű oszlopban meghatározott összeget az MNB által a teljesítési napra közétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintba átszámítani¹⁴.

A törvény garanciális szabályként tartalmazza azt is, hogy a pénzügyi tranzakciós illeték megfizetésére kötelezett (kivéve a pénzváltás közvetítésére jogosult kiemelt közvetítő) a számlakivonaton tájékoztatnia kell ügyfelét az ügyfél fizetési számláján végrehajtott illetékköteles fizetési művelet után megállapított illeték összegéről¹⁵.

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tao. tv.) 29/C. §-a új elengedési kedvezményt vezetett be, mely érinti a pénzügyi tranzakciós illetékfizetési kötelezettséget is. Az elengedési kedvezményhez három pénzügyi tranzakciós illetéket is csökkentő tétel kapcsolódik, melyek az alábbiak:

- 1.) *Az egyes fogyasztói kölcsönszerződésekből eredő követelések forintba átváltásával kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló 2015. évi CXLV. törvény* 12. § (2) bekezdése és 16. §-a alapján az adózó által elengedett, fogyasztóval közölt tartozás 50 százaléka csökkenti az adózó által a 2016-ban kezdődő adóévére fizetendő társasági adót, pénzügyi szervezetek különadóját, hitelintézeti különadót, pénzügyi tranzakciós illetéket. Az adózó az elengedési kedvezményt a döntése szerinti megosztásban számolhatja el az említett adók csökkentéseként (ideértve azt az esetet is, ha egyetlen adó csökkentéseként számolja el annak teljes összegét). Ha az elengedési kedvezmény összege több mint az adózó által érvényesített csökkentés összege, akkor különbözetüket az adózó kapcsolt vállalkozásának minősülő (egy vagy több) pénzügyi intézmény érvényesítheti az említett adónemekben fizetendő adóból. Az adózó és kapcsolt vállalkozásának minősülő (egy vagy több) pénzügyi intézmény írásos megállapodásban rögzítik a külön-külön érvényesítendő csökkentés összegét.
- 2.) Szintén csökkenti az adózó által a 2016. adóévére fizetendő társasági adót, pénzügyi szervezetek különadóját, hitelintézeti különadót, pénzügyi tranzakciós illetéket az elengedett tartozás teljes összegére annuitásos törlesztési ütemezéssel a teljes

¹³ Pti. 6. § (3) bekezdés

¹⁴ Pti. 6. § (2) bekezdés

¹⁵ Pti. 7. § (3) bekezdés

futamidőre kiszámított, de az elengedés miatt esedékessé már nem váló kamat- és kamatjellegű bevétel 50 százaléka.¹⁶ Az adócsökkentés alapjául szolgáló számított, de az adózás előtti eredmény javára el nem számolható kamat- és kamatjellegű bevétel megállapításánál a fogyasztói tartozásból figyelmen kívül kell hagyni azt a részt, amely már az elengedés napját megelőző napon 90 napon túl késedelmes volt.

- 3.) Csökkenti továbbá a 2016. adóévére fizetendő társasági adót, pénzügyi szervezetek különadóját, hitelintézeti különadót, pénzügyi tranzakciós illetéket az adózó által vagy a Magyar Nemzeti Bank partnerkörébe tartozó hitelintézet vagy ernyőbank által a Magyar Nemzeti Banktól - az adózó vagy a Magyar Nemzeti Bank partnerkörébe tartozó hitelintézet vagy ernyőbank és a Magyar Nemzeti Bank között létrejött szerződésben 2015. december 1-ig rögzített feltételekkel - megszerzett deviza árfolyamának változása miatt az adózónál keletkező veszteségből (az elengedés adóévének adózás előtti eredménye terhére elszámolt összegből) az a rész, amely annak következménye, hogy a forintra történő átváltást követően előálló, az érintett fogyasztói kölcsönszerződések könyv szerinti értéken számításba vett állománya több mint 2 százaléka tekintetében a fogyasztó a törvényben előírt határidőn belül írásban kezdeményezte a devizaalapú kölcsönszerződés forintra történő átváltását célzó szerződésmódosítás mellőzését.¹⁷ Az érintett fogyasztók meghatározásánál az adóstársakat egy fogyasztónak kell tekinteni.

Az adózók és a kapcsolott vállalkozásnak minősülő pénzügyi intézményeik 16A96 számú nyomtatványon teljesíthetik a fenti kedvezményekhez kapcsolódóan adatszolgáltatási kötelezettségüket az adóhatóság felé.

4. Eljárási rendelkezések

A törvény hatálya alá tartozó szervezetek a pénzügyi tranzakciós illetékfizetési kötelezettséget **havonta, a teljesítési napot követő hónap 20. napjáig** állapítják meg, vallják be és fizetik meg¹⁸. A pénzügyi tranzakciós illetékfizetési kötelezettség bevallására a 2015-ös adóévben a **1593 jelű nyomtatvány** szolgál.

A 2015. január 1-jétől hatályos módosítások alapján a pénzforgalmi szolgáltatók a fizető fél által a kedvezményezett útján kezdeményezett fizetés (bankkártyás ügyletek) esetén már **nem tranzakciónként, hanem egy összegben** fizetik meg a pénzügyi tranzakciós illetéket. Az ily módon megállapított illetékkötelezettséget a pénzforgalmi szolgáltató a naptári év első hónapjának 20. napjáig állapítja meg, vallja be és fizeti meg, első alkalommal – a 2014. évi műveletek alapulvételével – 2015. január 20-ig¹⁹.

Tekintettel arra, hogy a 2015. január 20-i határidő egybeesik a 2014. december havi pénzügyi tranzakciós illetékkötelezettség bevallásának határidejével, a pénzforgalmi szolgáltató az egyösszegű kötelezettség bevallását a 1493. jelű nyomtatványon teljesíti. (A pénzforgalmi szolgáltatóknak ügyelniük kell arra, hogy a 2015. január 20-áig benyújtandó 1493. jelű nyomtatvány 1493-01-es lapján a 2014. december havi, tranzakciónként megállapított illetékkötelezettséget kell feltüntetni, a 1493-01-03-as lapon pedig a 2015. évre vonatkozó egyösszegű illetékkötelezettséget kell bevallani.)

A törvény előírja, hogy az egyes műveletek utáni pénzügyi tranzakciós illeték összegét a

¹⁶ Tao. tv. 29/C. § (6) bekezdés

¹⁷ Tao. tv. 29/C. § (8) bekezdés

¹⁸ Pti. 8. § (1) bekezdés

¹⁹ Pti. 8. § (1) bekezdés, 13. §

számviteli elszámolási elvekkel összhangban, az adott szervezet belső szabályzataiban meghatározott módon kell megállapítani és 1000 forintra kerekítve bevallani, megfizetni. Ez azt jelenti, hogy az adóalany forintra kerekítve tartja nyilván az egyes műveletek után fizetendő pénzügyi tranzakciós illetéket (nem kell több tizedesjegy pontossággal figyelembe venni azt), majd az adott hónapban teljesített műveletek után fizetendő pénzügyi tranzakciós illeték összegzését követően kiszámított eredményt kell 1000 forintra kerekítve szerepeltetni a bevallásban.

Ha a törvény hatálya alá tartozó szervezet a bevallás benyújtását követően tárja fel, hogy valamely művelet nem illetékköteles, akkor ezen műveletekkel kapcsolatos, a fizetendő illetéket csökkentő tételt jogosult a feltárás napját magába foglaló hónapról szóló bevallásban figyelembe venni. Ebben az esetben az adóalanyak nem kell önellenőrzéssel élnie.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal